

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

SPRENDIMAS

2025 m. liepos d. Nr. 3R- (2.13-1.E)
Vilnius

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) 2024-08-26 gavo [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Pareiškėja) 2024-06-26 skundą (Inspekcijos reg. Nr. 1R-5472 (2.13.Mr)) ir jį papildančią informaciją¹ (toliau kartu – Skundas).

Pareiškėja Skunde nurodo, kad daugiabučio namo savininkų bendrija „JŪRA“, [DUOMENYS NESKELBTINI] (toliau – Skundžiamas asmuo, Bendrija), vykdo galimai neteisėtą vaizdo stebėjimą ir kad namo pirmininkas viešina filmuotą medžiagą uždaroje socialinio tinklo „Facebook“ grupėje. Pareiškėja prašo Inspekcijos išsiaiškinti ar vaizdo stebėjimas ir vaizdo stebėjimo duomenų viešinimas yra teisėti.

Inspekcija, pagal savo kompetenciją išnagrinėjusi Pareiškėjos Skundą jo apimtyje,

n u s t a t ė:

Inspekcija 2024-09-06 raštu Nr. 2R-4618 (2.13.Mr), 2024-10-10 raštu Nr. 2R-5203 (2.13.Mr) ir 2025-04-04 raštu Nr. 2R-1484 (2.13.Mr) kreipėsi į Bendriją, prašydama pateikti paaiškinimus dėl Skunde nurodytų aplinkybių ir dėl papildomos informacijos.

2024-10-11 Inspekcijoje gautas Bendrijos atsakymas² ir jį papildanti informacija³ (toliau kartu – Atsakymas), kuriame nurodoma, kad daugiabučio gyvenamojo namo, esančio adresu [DUOMENYS NESKELBTINI], bei žemės sklypo (šalia daugiabučio namo), priskirto [DUOMENYS NESKELBTINI] rajono valdybos sprendimu [DUOMENYS NESKELBTINI], tvarkymą, priežiūrą ir administravimą vykdo Bendrija.

Bendrija nurodo, jog įrengiant daugiabučio namo vaizdo stebėjimo sistemą buvo ir yra vadovaujamas teisiniu reglamentavimu „*Bendrijos narių, 2012 m. balandžio mėn. 12 d. Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymu reglamentuota ir numatyta tvarka, priimtais įstatymais ir nutarimais, 2019 m. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos parengtomis rekomendacijomis dėl vaizdo duomenų tvarkymo daugiabučiuose ir privačiuose gyvenamuosiuose namuose, taip pat konsultuojamasi su [DUOMENYS NESKELBTINI] apskrities VPK [DUOMENYS NESKELBTINI] rajono PK pareigūnais, siekiant*

¹ Inspekcijos reg. Nr. 1R-5487 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-5495 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-5718 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-6156 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-6217 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-6530 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-6581 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-6607 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-6708 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-6740 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-6985 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-6992 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-6993 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-7008 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-7045 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-7083 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-7137 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-7216 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-7476 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-7475 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-7476 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-7848 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-106 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-203 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-391 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-492 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-766 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-1293 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-1340 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-1489 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-1656 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-2023 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-2141 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-3085 (2.13.Mr).

² Inspekcijos reg. Nr. 1R-6578 (2.13.Mr).

³ Inspekcijos reg. Nr. 1R-6749 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-6813 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-6959 (2.13.Mr), reg. Nr. 1R-2339 (2.13.Mr).

efektyviai ir racionaliai panaudoti apsaugos-vaizdo stebėjimo kamerų galimybes, saugant ne tik daugiabučio namo prižiūrimą teritoriją, jo kiemą bei prieigas, bet ir prisidedant prie saugios aplinkos kūrimo <...> užtikrinant kitų viešųjų erdvių saugumą, kuriose įrengti apsaugos-vaizdo stebėjimo kameras <...> savivaldybės administracijos lėšomis yra sudėtinga ir neįmanoma.“⁴

Atsakyme Inspekcijai Bendrija nurodo, jog vaizdo stebėjimo būtinybę grindžia BDAR⁵ 6 str. 1 d. f punkte įtvirtinta sąlyga, taip pat atsižvelgdama į visuotinių Bendrijos narių susirinkimų metu dalyvavusių Bendrijos narių priimtus sprendimus bei nutarimus ir vaizdo stebėjimas vykdomas siekiant užtikrinti viešąją tvarką, daugiabučio namo savininkų bendrijos narių, butų savininkų, jų šeimos narių, jų turto bei eismo saugumą, o vaizdo stebėjimo kameromis užfiksuotos nusikalstamos veikos ar sistemingai daromi administracinės teisės ir kelių eismo taisyklių pažeidimai nedelsiant yra perduodami teisėsaugos institucijoms.

Inspekcijai Bendrija pateikė įrodymus apie policijos komisariate užregistruotus įvykius (viso 81 registruotas policijos komisariate), iš kurių dalis pažeidimų buvo išaiškinta remiantis vaizdo stebėjimo kamerų užfiksuotais duomenimis. Tarp užfiksuotų teisės pažeidimų yra nurodomi atvejai: visuotinai pavojingu būdu (padegant) buvo sunaikintas garažas, vagystė, autoįvykis, automobilių stovėjimo aikštelėje nakties metu buvo supjaustytos ir subadytos Bendrijos narių ir gretimo daugiabučio namo gyventojų automobilių padangos, sudaužyta akmens masės plytelė (sudedamoji namo ventiliuojamo fasado dalis). Taip pat didelę dalį pažeidimų sudaro pažeidimai, susiję su gyvūnų laikymo ir priežiūros taisyklių nesilaikymu. Paminėtini atvejai, kai prie daugiabučio namo įėjimo/išėjimo vartelių grįžtančią iš mokyklos Bendrijos gyventoją užpuolė šuo, įvykis, kai Bendrijos prižiūrime teritorijoje neprižiūrimas šuo vijosi bėgančius (link poilsio zonos ir vaikų žaidimų aikštelės) du mažamečius vaikus, pranešta apie tai, kad Bendrijos name gyvenančio asmens šunys daugiabučio namo kieme ir jo prieigose buvo vedžiojami be pavadėlio (susipažinus su vaizdo stebėjimo kamerų užfiksuota vaizdo medžiaga buvo nustatyta, jog vienas iš trijų asmens šunų buvo vedžiojamas be pavadėlio ir lakstė vaikų žaidimų aikštelėje), įvykiai, kai Bendrijos nariams buvo apsunkintas judėjimas bendrojo naudojimo patalpose ar patekimas į gyvenamąsias patalpas, dėl neprižiūrimų šunų tiek kieme, tiek bendrojo naudojimo patalpose.

Bendrijos atsakyme nurodomi ir kiti registruoti ir neregistruoti įvykiai, kurie daugiausiai susiję su žala, padaryta Bendrijos narių turtui (automobiliams), Bendrijos turto (tvoros) sugadinimu, Bendrijos prižiūrime teritorijoje (įskaitant vaikų žaidimų aikštelę) neprižiūrimais gyvūnais, ir kitais viešosios tvarkos pažeidimais, iš kurių dalyje vaizdo stebėjimo kamerų užfiksuotų įrašų dėka buvo nustatyti pažeidėjai.

Inspekcijai Bendrija taip pat pateikė visuotinių Bendrijos narių susirinkimų protokolus⁶, [DUOMENYS NESKELBTINI] rajono savivaldybės administracijos daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų valdytojo veiklos patikrinimo aktą⁷ ir dokumentą iš *ePolicija* policijos elektroninių paslaugų sistemos, apie deklaruotas 7 Bendrijos apsaugos-vaizdo stebėjimo kameras⁸.

⁴ Iš Skundžiamo asmens atsakymo, kalba netaisyta.

⁵ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR).

⁶ Dalyje yra užfiksuoti susirinkimų metu svarstyti klausimai, susiję su vaizdo stebėjimo vykdymu.

⁷ Akte nustatyta, kad valdytojui pavestos funkcijos vykdomos teisės aktų nustatyta tvarka.

⁸ Dokumente yra Bendrijos pirmininko sutikimas dėl vaizdo kamerų duomenų tvarkymo policijos elektroninių paslaugų sistemoje ir naudojimo policijos uždavinių vykdymo tikslais, taip pat patvirtinimas, jog Bendrijos pirmininkas yra įgaliotas teikti duomenis.

Dėl vaizdo stebėjimo duomenų viešinimo

Pareiškėja Skunde nurodė, kad Bendrijos pirmininkas viešina vaizdo stebėjimo kameromis užfiksuotus duomenis uždaroje socialinio tinklo „Facebook“ grupėje ir, be kita ko, prašė Inspekcijos išsiaiškinti, ar vaizdo stebėjimo duomenų viešinimas yra teisėtas.

Iš skundo medžiagoje esančių duomenų nustatyta, kad nors Pareiškėja pradiniam Skunde tarp skundžiamų veiksmų nurodo duomenų viešinimą, tačiau nepateikė skundžiamus veiksmus patvirtinančių įrodymų, o Pareiškėjos teiktuose papildomuose paklausimuose ir papildomai teiktoje Inspekcijai informacijoje taip pat nebuvo vaizdo stebėjimo duomenų viešinimą pagrindžiančių įrodymų. Bendrija Atsakyme Inspekcijai nurodė, kad vaizdo stebėjimo kameromis užfiksuoti duomenys niekada nebuvo viešinami socialinio tinklo „Facebook“ uždaroje grupėse ar paskyrose.

Pažymėtina, kad viešojo administravimo subjekto sprendimas negali būti grindžiamas prielaidomis, jis turi būti pagrįstas nustatytais objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Nagrinėjamu atveju Pareiškėjai skundžiantis dėl duomenų viešinimo, tačiau nepateikus jokių skundo teiginius patvirtinančių įrodymų, o Skundžiamam asmeniui tai neigiant, nurodant, kad vaizdo stebėjimo kameromis užfiksuoti duomenys niekada nebuvo viešinami socialinio tinklo „Facebook“ grupėse, nesant objektyvių ir neginčijamų įrodymų pažeidimui konstatuoti, Inspekcija Pareiškėjos skundą šioje dalyje atmeta kaip nepagrįstą.

Dėl Bendrijos vykdomo vaizdo stebėjimo

Pareiškėja Skunde nurodė, kad Bendrija galimai neteisėtai vykdo vaizdo stebėjimą. Iš Bendrijos paaiškinimų matyti, kad vaizdo stebėjimas vykdomas siekiu užtikrinti viešąją tvarką, Bendrijos narių, butų savininkų, jų šeimos narių, jų turto saugumą, fiksuojant su tuo susijusius pažeidimus.

Asmens duomenų tvarkymą (taip pat ir vaizdo stebėjimą) reglamentuoja BDAR ir ADTAĮ.

BDAR 4 straipsnio 1 dalyje yra reglamentuota, kad asmens duomenys – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius.

Pagal BDAR 4 straipsnio 2 dalį, duomenų tvarkymas yra suprantamas kaip bet kokia automatizuotomis arba neautomatizuotomis priemonėmis su asmens duomenimis ar asmens duomenų rinkiniais atliekama operacija ar operacijų seka, kaip antai rinkimas, įrašymas, rūšiavimas, sisteminimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, išgava, susipažinimas, naudojimas, atskleidimas persiunčiant, platinant ar kitu būdu sudarant galimybę jais naudotis, taip pat sugretinimas ar sujungimas su kitais duomenimis, apribojimas, ištrynimasis arba sunaikinimas.

Pagal šiuos teisės aktus vaizdo stebėjimui taikomos bendrosios asmens duomenų tvarkymo nuostatos – vaizdo stebėjimas laikomas teisėtu tik jei jis atitinka BDAR 5 straipsnyje nustatytus su asmens duomenų tvarkymu susijusius principus bei yra pagrįstas bent viena iš BDAR 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygų. Nesant nė vienai teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygai asmens duomenų tvarkymas laikytinas neteisėtu. Pagal BDAR įtvirtintą atskaitomybės principą (BDAR 5 straipsnio 2 dalis), pareiga įrodyti asmens duomenų tvarkymo teisėtumą tenka duomenų valdytojui.

Remiantis Skundo medžiaga⁹ nustatyta, kad skundžiamas vaizdo stebėjimas yra vykdomas 7 stacionariomis vaizdo stebėjimo kameromis (toliau – Kameros). Atsakyme Bendrija nurodo, jog apsaugos – vaizdo stebėjimo sistema pradėta diegti 2019 m. rugsėjo mėnesį, kuomet ant kiemo šviestuvo buvo sumontuotos keturios stacionarios cilindrinės (bullet) apsaugos – vaizdo stebėjimo kameros, kuriomis buvo stebimas tik daugiabučio namo vidinis kiemas. 2023 m. pabaigus daugiabučio namo atnaujinimo ir modernizavimo darbus įvertinta, kad jau naudojamos alternatyvios apsaugos priemonės (kiemo žibintas, lauko prožektoriai, segmentinė tvora, segmentiniai kiemo varteliai, stumdami – gembiniai kiemo vartai) yra nepakankamos.

Kameros Nr. 1, 2, 3, 4 yra sumontuotos ant daugiabučio gyvenamojo namo kiemo žibinto. Šiomis Kameromis stebėjimas vykdomas keturiomis kryptimis. Į šių Kamrų stebėjimo lauką patenka daugiabučio namo vidinis kiemas. Kameros Nr. 1 stebėjimo laukas apima automobilių stovėjimo aikštelę, Kameros Nr. 2 stebėjimo laukas apima vaikų žaidimų aikštelę ir automobilių stovėjimo aikštelę, Kameros Nr. 3 vaizdo stebėjimo lauke matoma vidinio kiemo dalis, kurioje matomas suolas ir aikštelė (poilsio erdvė) šalia daugiabučio namo, įskaitant įėjimą į laiptinę, Kameros Nr. 4 stebėjimo laukas apima automobilių stovėjimo aikštelę šalia namo, dalį vaikų žaidimo aikštelės. Stebėjimo Kameros Nr. 5, 6 įrengtos ant daugiabučio gyvenamojo namo pietrytinės sienos fasado. Į šių vaizdo stebėjimo Kamrų apimtį patenka prieiga į aptvertą Bendrijos teritoriją. Matomas šaligatvis ir dalis gatvės, kitoje gatvės [DUOMENYS NESKELBTINI] pusėje esančio daugiabučio namo dalis. Į Kameros Nr. 7 vaizdo stebėjimo apimtį patenka išorinė daugiabučio namo pusė (esanti šalia [DUOMENYS NESKELBTINI] gatvės), stebima automobilių stovėjimo aikštelė, šalia jos esantis šaligatvis, dalis gatvės šalia aikštelės, taip pat matosi kitoje gatvės [DUOMENYS NESKELBTINI] pusėje esančio daugiabučio namo dalis.

Bendrija Kameromis vykdomą vaizdo stebėjimą grindžia BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkte įtvirtinta teisėtumo sąlyga. BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkte nustatyta, kad duomenų tvarkymas yra teisėtas, jei tvarkyti duomenis būtina siekiant teisėtų duomenų valdytojo arba trečiosios šalies interesų, išskyrus atvejus, kai tokie duomenų subjekto interesai arba pagrindinės teisės ir laisvės, dėl kurių būtina užtikrinti asmens duomenų apsaugą, yra už juos viršesni, ypač kai duomenų subjektas yra vaikas.

Europos duomenų apsaugos valdybos 2020-01-29 pateiktų Gairių Nr. 3/2019 dėl asmens duomenų tvarkymo naudojanti vaizdo prietaisus (toliau – Gairės) 18 punkte nustatyta, kad stebėjimas vaizdo kameromis yra teisėtas, jeigu jis būtinas siekiant su duomenų valdytojo arba trečiosios šalies teisėtais interesais susijusio tikslo, išskyrus atvejus, kai už tokius interesus yra viršesni duomenų subjekto interesai arba pagrindinės teisės ir laisvės (BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktas). Duomenų valdytojo arba trečiosios šalies teisėti interesai gali būti teisinio, ekonominio arba nematerialaus pobūdžio. Gairių 19 punkte nurodyta, kad atsižvelgiant į realią ir pavojingą padėtį, tikslas apsaugoti turtą nuo plėšimo įsilaužiant, vagystės arba vandalizmo gali reikšti teisėtą interesą, kuriam apsaugoti reikalingas stebėjimas vaizdo kameromis.

Bendrija atsakyme nurodo, jog sprendimas įrengti vaizdo stebėjimo sistemą, tokia apimtimi, kuria jis yra vykdomas, yra grįstas ne tik BDAR 6 str. 1 dalies f punktu, tačiau ir remiantis bei vadovaujantis Bendrijos narių visuotinių susirinkimų metu priimtais sprendimais ir nutarimais¹⁰. Inspekcijai Bendrija pateikė susirinkimų protokolus, kuriuose buvo svarstomi klausimai, susiję su

⁹ Skundžiamas asmuo pateikė fotolentelę.

¹⁰ Bendrosios nuosavybės teise valdomų objektų naudojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 4.75 straipsnis. Inspekcijos kompetencija neapima CK ir kitų civilinės teisės aktų priežiūros, todėl Inspekcija negali spręsti dėl CK normų taikymo teisėtumo ir atitinkamai nepasisako dėl sutikimo dėl Kameros įrengimo teisėtumo, o protokoluose užfiksuotus duomenis vertina tik kaip Bendrijos vaizdo stebėjimo vykdymo teisėtumą, siekiant teisėtų duomenų valdytojo ir trečiosios šalies interesų apsaugos, pagrindžiančią aplinkybę.

vaizdo stebėjimo vykdymu Bendrijos prižiūrimoje teritorijoje, o konkrečiai dėl visų 7 sumontuotų vaizdo stebėjimo kamerų, kuriomis būtų stebimas Bendrijos vidinis kiemas, jo prieigos, automobilių stovėjimo aikštelės, poilsio zona ir vaikų žaidimų aikštelė ir kuriuose užfiksuotas Bendrijos narių pritarimas vykdyti vaizdo stebėjimą ir vykdyti jį tokia apimtimi, kuria jis yra vykdomas¹¹.

Nagrinėjamu atveju ir taip pat iš Bendrijos pateiktų duomenų (protokolų) matyti, jog visuotiniuose Bendrijos narių susirinkimuose dalyvavę Bendrijos nariai yra patys suinteresuoti tuo, kad vaizdo stebėjimas būtų vykdomas su tikslu, siekiant užtikrinti jų ir jų turto saugumą. Pažymėtina ir tai, jog iš Inspekcijai pateiktų duomenų matyti, jog nors Pareiškėja skundžiasi dėl vykdomo vaizdo stebėjimo, tačiau stebimoje teritorijoje yra užfiksuoti pakartotinai daromi pačios Pareiškėjos pažeidimai, susiję su gyvūnų priežiūros taisyklių nesilaikymu.

Gairių 20 punkte nurodyta, kad teisėtas interesas turi būti realus ir aktualus (t. y. tai negali būti fiktyvus arba hipotetinis interesas). Bendrija nurodė ir pateikė įrodymus, kad stebimoje teritorijoje buvo užfiksuota incidentų ir nusikaltimų (padegimas, įsilaužimas į butą, vagystė, daugybė atvejų, kuomet padaryta žala gyventojų automobiliams, kelių eismo taisyklių užfiksuoti pažeidimai, Bendrijos turtui padaryta žala, neprižiūrimų gyvūnų sukelta grėsmė mažamečiams ir suaugusiems asmenims, apgaulės būdu išvilioti pinigai ir kt.).

Gairių 24 punkte nurodyta, kad „*prieš sumontuodamas stebėjimo vaizdo kameromis sistemą duomenų valdytojas visada turėtų kritiškai įvertinti, ar ši priemonė, pirma, yra tinkama norint pasiekti norimą tikslą, ir, antra, ar ji yra būtina nustatytiems tikslams pasiekti. Stebėjimo vaizdo kameromis priemonės turėtų būti pasirenkamos tik tuo atveju, jeigu duomenų tvarkymo tikslo pagrįstai nebūtų galima pasiekti kitomis priemonėmis, kuriomis mažiau apribojamos duomenų subjekto pagrindinės teisės ir laisvės.*“ Gairių 25 punkte nurodoma, kad atsižvelgiant į tai, kad duomenų valdytojas nori užkirsti kelią nusikaltimams nuosavybei, užuot sumontavęs stebėjimo vaizdo kameromis sistemą, jis taip pat galėtų imtis alternatyvių saugumo priemonių, pavyzdžiui, aptverti turtą tvora, pasirūpinti reguliariu apsaugos darbuotojų patruliavimu, naudotis sargo paslaugomis, įrengti geresnį apšvietimą, uždėti apsaugines spynas, įdėti smūgiams atsparius langus ir duris arba naudoti grafičiams atsparią dangą arba foliją. Šios priemonės gali būti lygiai taip pat veiksmingos kaip ir stebėjimo vaizdo kameromis sistemos ir padėti apsisaugoti nuo plėšimo įsilaužiant, vagystės ir vandalizmo. Duomenų valdytojas kiekvienu konkrečiu atveju turi įvertinti, ar tokios priemonės gali būti pagrįstas sprendimo būdas. Bendrija Atsakyme Inspekcijai nurodė, kad šiam tikslui (apsaugoti turtą ir užtikrinti gyventojų saugumą) pasiekti buvo naudojami kiti, mažiau apribojantys duomenų subjekto teises ir laisves, būdai ir priemonės (nevykdant vaizdo stebėjimo), t. y. kiemo žibintas, lauko prožektoriai, segmentinė tvora, segmentiniai kiemo varteliai, stumdomi – gembiniai kiemo vartai, tačiau įvertinus tai, jog alternatyvios priemonės nebuvo pakankamos norimam tikslui pasiekti, kartu su Bendrijos narių pritarimu, buvo priimtas sprendimas pradėti vykdyti teritorijos vaizdo stebėjimą.

Gairių 30 punkte nurodyta, kad net darant prielaidą, kad stebėjimas vaizdo kameromis yra būtinas teisėtiems duomenų valdytojo interesams apsaugoti, stebėjimo vaizdo kameromis sistema gali būti pradedama naudoti tik jeigu nėra už teisėtus duomenų valdytojo arba trečiosios šalies interesus (pvz., turto arba fizinės neliečiamybės apsauga) viršesnių duomenų subjekto interesų arba pagrindinių teisių ir laisvių. Duomenų valdytojas turi įvertinti: 1) kokių mastu stebėsena daro poveikį asmenų interesams, pagrindinėms teisėms ir laisvėms, ir 2) ar dėl to pažeidžiamos duomenų subjekto teisės arba atsiranda neigiamų su jomis susijusių pasekmių.

¹¹ Bendrijos pateiktuose protokoluose, kuriuose buvo svarstomi klausimai, susiję su vaizdo stebėjimu, be kita ko, nurodoma, jog vaizdo stebėjimo tikslas yra užtikrinti bendrijos narių, jų šeimos narių, butų ir kitų patalpų savininkų teises ir teisėtus interesus, jų turto saugumą, viešąją tvarką ir eismo saugumą.

Atsižvelgiant į Bendrijos pateiktus paaiškinimus, darytina išvada, kad Bendrija vaizdo stebėjimą grindžia BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkte įtvirtinta teisėtų interesų asmens duomenų tvarkymo sąlyga, t. y. gyventojų ir turto apsauga. Stebimoje teritorijoje buvo policijoje fiksuoti įvykiai - padegtas garažas, vagystė, autoįvykis, automobilių stovėjimo aikštelėje nakties metu buvo supjaustytos ir subadytos automobilių padangos, apgaulės būdu išvilioti pinigai, sugadintas namo fasadas ir kt., taip pat fiksuota daugybė pažeidimų susijusių su gyvūnų laikymo ir priežiūros taisyklių nesilaikymu.

Vadovaujantis Nuomone¹², interesą teisėtu galima laikyti tik tada, jei duomenų valdytojas gali jo siekti nepažeisdamas duomenų apsaugos ir kitų teisės aktų, jis yra pakankama aiškiai išreikštas ir yra tikras ir aktualus. Paaiškėjus aplinkybėms, kad vaizdo stebėjimas yra atliekamas siekiant užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms ir vaizdo stebėjimą vykdančio asmens sugeba pagrįsti vykdomo vaizdo stebėjimo būtinumą ir siekį apsaugoti savo ar trečiojo asmens interesus, vaizdo stebėjimas gali būti pripažintas vykdomu turint teisėtą interesą.

Įvertinus tai, kas aukščiau išdėstyta, Inspekcija sprendžia, kad vaizdo stebėjimas Kameromis Nr. 1, 2, 3, 4, 5 yra vykdomas teisėtai, remiantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktu, t. y. siekiant apsaugoti asmenis ir turtą. Pagal Gairių 17 punktą, BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkto teisinis vertinimas turėtų būti grindžiamas toliau išvardytais kriterijais pagal 47 konstatuojamąją dalį: teisėtų interesų buvimu, būtinybe tvarkyti duomenis ir interesų suderinamumu.

Įvertinus surinktus įrodymus, pagrindžiančius faktines aplinkybes dėl kurių Bendrijos narių turtui buvo padaryta žala, konstatuotina, kad egzistuoja teisėtas interesas, kuriam apsaugoti reikalingas stebėjimas vaizdo kameromis (Gairių 19 ir 20 p.). Tokį stebėjimą vaizdo kameromis prireikė vykdyti tiek Bendrijai valdyti priskirtoje teritorijoje (kieme esanti automobilių stovėjimo aikštelė, vaikų žaidimo aikštelė), tiek ir arčiausiai patalpų esančioje aplinkoje (išorinėje pastato pusėje bei automobilių stovėjimo aikštelėje, esančioje prie Basanavičiaus gatvės (Gairių 27 p.).

Atsižvelgiant į Pareiškėjos ir Skundžiamo asmens pateiktus paaiškinimus, į Pareiškėjos, kaip duomenų subjekto interesus, į Bendrijos narių teisėtus interesus užtikrinti jų turto ir asmenų saugumą, į tai, kad pati Pareiškėja stebimoje teritorijoje darė pažeidimus, konstatuotina, kad Bendrijos narių teisėtas interesas yra viršesnis už Pareiškėjos interesą, susijusį su tuo, kad nebūtų stebima aplink Bendrijos nariams priklausančią namą esanti teritorija.

Gairių 24 p. nustato, kad tvarkomi asmens duomenys turėtų būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslo, dėl kurių jie yra tvarkomi (duomenų kiekio mažinimo principas) (BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punktas). Prieš pradėdamas vaizdo stebėjimą, duomenų valdytojas turi užtikrinti duomenų kiekio mažinimo principo, numatyto BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punkte, laikymąsi. Šis principas nurodo, kad asmens duomenys turi būti renkami tik tiek, kiek būtina jų tvarkymo tikslams pasiekti. Užtikrindamas šio principo įgyvendinimą vaizdo stebėjimo atveju, duomenų valdytojas privalo imtis veiksmų, siekdamas sumažinti poveikį asmenų privačiam gyvenimui, t. y. įvertinti stebimas teritorijas ir imtis priemonių, siekiant sumažinti stebimą teritoriją. Pažymėtina, kad teisėtas interesas savaime nesuteikia neribotos teisės vykdyti vaizdo stebėjimą, o duomenų valdytojas privalo užtikrinti, kad stebėjimas būtų proporcingas, atitiktų duomenų minimizavimo principą bei darytų kuo mažesnę poveikį kitų asmenų teisėms ir laisvėms.

Iš Skundžiamo asmens pateiktų duomenų matyti, kad į Kameros Nr. 6 ir 7 vaizdo stebėjimo apimtį patenka ne tik automobilių stovėjimo aikštelė, šaligatvis bei dalis gatvės, bet ir kitoje gatvės¹³ pusėje esančios daugiabučio namo dalis (matosi daugiabučio namo butų langai). Skundžiamas asmuo

¹² 29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupės Nuomonė Nr. 06/2014 dėl duomenų valdytojo teisėtų interesų sampratos pagal Direktyvos 95/46/EB 7 straipsnį (toliau – Nuomonė).

¹³ [DUOMENYS NESKELBTINI].

nepateikė jokių paaiškinimų, pagrindžiančių šalia esančio daugiabučio namo dalies vaizdo stebėjimą, todėl pripažintina, kad toks vaizdo stebėjimas pažeidžia BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punkte įtvirtintą duomenų kiekio mažinimo principą, nes nebuvo pagrįstas Bendrijos narių teisėtais interesais, todėl netenkina BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkte įtvirtintos sąlygos ir negali būti vykdomas.

Dėl poveikio priemonių

BDAR preambulės 129 punkte numatyta, jog kiekviena priežiūros institucijos taikoma priemonė turi būti tinkama, būtina ir proporcinga siekiant užtikrinti šio reglamento laikymąsi, atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes.

Sprendžiant dėl poveikio priemonių skyrimo Skundžiamam asmeniui, Inspekcija atsižvelgia į tai, kad Inspekcijoje anksčiau nebuvo nustatyta pažeidimų Skundžiamam asmeniui vykdant vaizdo stebėjimą. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, Skundžiamam asmeniui, vadovaujantis BDAR 58 straipsnio 2 dalies d punktu, teiktinas nurodymas nukreipti vaizdo stebėjimo kameras (Nr. 6 ir 7) arba imtis techninių priemonių, kurios užtikrintų kad į vykdomą vaizdo stebėjimą apimtį nepatektų daugiabutis namas, esantis kitoje [DUOMENYS NESKELBTINI] gatvės pusėje.

Inspekcija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi ADTAI 31 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais, 2 dalies 1 punktu, BDAR 58 straipsnio 2 dalies d punktu,

n u s p r e n d ž i a:

1. Pareiškėjos skundą dalyje dėl vaizdo stebėjimo duomenų viešinimo atmesti.
2. Pareiškėjos skundą dalyje dėl Kameromis Nr. 6 ir 7 vykdomo vaizdo stebėjimo apimties pripažinti pagrįstu. Likusioje dalyje Pareiškėjos skundą dėl vaizdo stebėjimo atmesti.
3. Teikti nurodymą Skundžiamam asmeniui – iki 2025-07-22 nukreipti vaizdo stebėjimo kameras Nr. 6 ir 7 arba imtis techninių priemonių, kurios užtikrintų, kad į vykdomą vaizdo stebėjimą nepatektų daugiabutis, esantis kitoje [DUOMENYS NESKELBTINI] gatvės pusėje¹⁴.
4. Informuoti Pareiškėją ir Skundžiamą asmenį apie priimtą sprendimą.

Šis sprendimas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui (adresas: Žygimantų g. 2, Vilnius).

Direktore

Dijana Šinkūnienė

¹⁴ Inspekcija paaiškina, kad jeigu bus nustatyta, kad nurodymas nebuvo įgyvendintas, tuomet tai bus laikoma Inspekcijos nurodymo nevykdymu ir atitinkamai už tai bus taikoma atsakomybė.